

Erkin Vâhidov'un Şiirleri Üzerine Dil ve Üslûp Çalışması

Dr. Veli SAVAŞ YELOK

Orhan BALDANE *

Erkin Vâhidov (1936-2016), modern Özbek edebiyatının Stalin sonrası döneminin önde gelen isimlerinden biridir. Şiirden tiyatroya kadar birçok türde eserler ortaya koyan *Vâhidov*, daha çok şiirleriyle tanınmış ve sevilmiştir. Bu yazıda değerlendirilecek olan *Erkin Vâhidov'un Şiirleri Üzerine Dil ve Üslûp Çalışması* adlı eserde de *Vâhidov*'un şiirleri ve şairlik yönü konu olarak seçilmiştir. Hayatı hakkında verilen detaylı bilgiler ve şiirleri üzerine yapılan titiz incelemelerle bu eser, *Vâhidov* hakkında Türkiye'de yapılmış en önemli ve en geniş içerikli araştırma olarak dikkati çekmektedir.

Eser; *Giriş*, *Erkin Vâhidov'un Hayatı ve Eserleri*, *İnceleme*, *Sonuç*, *Metinler* ve *Kaynakça* başlıklı bölümlerden meydana gelmektedir.

Giriş bölümündeki 20. *Yüzyıl Özbek Edebiyatı* başlığının altında ilk olarak kısaca Türkistan Türklerinin 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar müşterek bir yazılı edebiyata sahip oldukları ve farklı aralıklarla kendi müstakil edebiyatlarını oluşturmaya başladıklarına değinilmiştir. Elbette Özbek Türkleri de bu tekâmülün içindedir.

Burada Özbek edebiyatının 20. yüzyıl itibarıyla siyasi ve sosyal gelişmeler göz önünde tutularak araştırmacılar tarafından 3 ana bölümde tasnif edildiği de ifade edilmektedir. Bu tasnif şöyledir:

1. Millî Uyanış Dönemi Özbek Edebiyatı (1900-1929)
2. Sosyalist Realizm Edebiyatı (1930-1960)
3. Yeni Uyanış ve Bağımsızlık İçin Mücadele Dönemi Edebiyatı (1960-1990)

İlk olarak *Millî Uyanış Dönemi Özbek Edebiyatı*na temas eden yazar, bu dönemin 1900-1929 yılları arasını kapsadığını belirtmekte ve bahsi geçen dönem edebi-

* Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, Ankara / TÜRKİYE, orhanbaldane@gazi.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-7304-2506>

yatının başlıca özelliklerinin *halkın aydınlanması için mücadele etme* ve *hürriyete çağrı* olduğunu ifade etmektedir.

Millî Uyanış Dönemi Özbek Edebiyatı döneminde şekil, konu, amaç, tür ve usul yönünden izlenen çeşitli yollar da yine bu bölümde değerlendirilmiştir. Özbek edebiyatının dünyaya bakışının 1910'lu yıllarda *Fitrat*, *Behbûdî*, *Kâdirî*, *Çolpan*, *Aynî*, *Avlânî* ve *Hekimzâde* gibi şair ve yazarların yazıp çizdikleriyle şekillendiğini belirten yazar, bu isimlerin hepsinin cedit hareketinin kurucuları ve rehberleri olduğunu da eklemektedir. Bu dönemde *ilerleme*, *birlik*, *vatan* ve *millet* gibi konular sade bir dille, aruz, hece ve serbest vezinle dile getirilmiştir.

Yazarın ifadesine göre, 1917'deki Ekim İhtilâli'nin ardından özellikle Çağatay *Gürüngi* adlı topluluk dil, edebiyat ve tarih meselelerine verdiği önemin yanı sıra kabiliyetli gençlere de imkân tanıyan bir mahfil olması sebebiyle kültürel anlamda oldukça önemli bir iş görmüştür. Ayrıca yine eserde dile getirildiği üzere, bu topluluktaki isimlerin gayretiyle 1921 yılında Türkistan Muhtar Cumhuriyeti'nde ve Buhara Halk Cumhuriyeti'nde Türk dilinin devlet dili olarak kabul edilmesi de oldukça önemlidir. Yine bu bölümde bahsi geçen bir diğer husus da, 1924 sonrasında Rus sömürgecilerinin Türk topluluklarını ayrı milletler olarak bölmeye çalışma politikasına karşı çıkan ceditçi şair ve yazarların *Pantürkist* suçlamasıyla *halk düşmanı* ilan edilerek öldürülmesidir.

Yazarın ikinci olarak ele aldığı alt başlık *Sosyalist Realizm Edebiyatı*dır. Bu dönem, 1930-1960 yılları arasını kapsamaktadır. Bu bölümün başında, 1929'dan itibaren sistemli bir şekilde uygulanan ceditçileri temizleme hareketinden ve bu hareketle bağlantılı olarak Sovyet yöneticilerinin uyguladığı bazı politikardan söz edilmektedir. Burada verilen bilgiye göre *Münevver Kârî*, 1931 yılında ilk katledilen isim olmuştur. Bir yandan temizleme harekâtı yapan Sovyetler, diğer yandan da yerleştirmek istedikleri yeni hayat tarzını yazarların kalemıyla halka inandırıcı kılmaya çalışmıştır. Buna bağlı olarak da, 1934'te Moskova'da yapılan *Bütün Sovyet Yazarlarının I. Kurultayı*nda SSCB Yazarlar Teşkilatının kurulduğu ilan edilmiş ve bütün üyeler partinin denetimi altına girmiştir. Yine buradaki bilgiye göre bu kongrede edebiyat metodolojisi olarak *sosyalist realizm* anlayışı kabul edilmiş ve buna hizmet etmeyen her türlü sanatçı ve sanat eserinin reddedileceği ifade edilmiştir.

Sovyet yönetiminin aydın katliamlarıysa 1937 yılında şiddetini iyice arttırmıştır. *Kâdirî*, *Fitrat* ve *Çolpan* başta olmak üzere pek çok aydın *halk düşmanı* yaftasıyla katledilmiştir. Yazarın ifadesine göre, Lenin'e ve Komünist Parti'ye methiyeler düzme, Sovyetleşme tarihini dile getirmek, Sovyet hayat tarzını idealleştirirken geçmişî karalamak bu dönem edebiyatının temelini teşkil etmiştir. *Hâmid Âlimcan*, *Uygun*, *Şeyhzâde* ve *Osman Nâsır* gibi şairlerin eserlerinde bunlardan izler görmek mümkündür. Yine o dönemde, Stalin'e *manzum teşekkürnameler* yazmak, adeta bir moda haline gelmiştir. 1940'ların sonu ile 1950'lerin başında uygulanan ikinci aydın katliamı da Özbek edebiyatını oldukça olumsuz etkilemiştir. Birçok önemli isim siyasi suçlu olarak hapsedilmiştir.

Üçüncü alt başlık *Yeni Uyanış ve Bağımsızlık İçin Mücadele Dönemi Edebiyatı* şeklindedir. Yazar bu dönemi 1960-1990 yılları arasında değerlendirmiştir. Bu kısımda ilk olarak 1985'te parti genel sekreteri Gorbaçov'un başlattığı *perestroika* (yeniden yapılanma) adlı reform politikası ve *glasnost* (şeffaflık) adlı uygulama ile gelinen noktaya değinilmiştir.

Ardından ise tekrar geriye dönülüp Stalin'in ölümünden sonraki döneme geçilmiştir. Stalin öldükten sonra Sovyetler Birliği'nde kısmi bir serbestliğin başladığı ve bu doğrultuda katledilen birçok Özbek aydınının itibarlarının iade edildiği ifade edilmiştir. Edebiyatta ise sosyalist realizm yaklaşımı tenkit edilmeye başlanmıştır. Bu durum da yeni bir edebiyatın şekillenmesine ve buna bağlı olarak yeni bir neslin yetişmesine olanak sağlamıştır. Bu çalışmada edebî şahsiyeti ve şiirlerinin hususiyetleri detaylı olarak incelenen *Erkin Vâhidov* da tam bu dönemde yetişmeye başlamıştır. *Vâhidov*'un yanı sıra *Rauf Parfi*, *Âdil Yakubov*, *Pirimkul Kadırov* ve *Abdullah Âripov* gibi önemli isimler de yine bu dönemde yetişmişlerdir.

1970'lerin başında ise Sovyetler Birliği'nde şartlar yine değişmeye başlamış ve 60'lara göre daha sert bir rejim uygulanmıştır. Yazarın ifadesiyle Sovyetler bu dönemde adeta bir *durgunluk batağına* saplanmıştır.

1980'lerin ortasında yukarıda da bahsedilen *açıklık* ve *şeffaflık* politikalarıyla birlikte Komünist Parti ve yöneticileri hakkında itibar azaltıcı yeni bilgiler ortaya çıkmıştır. Bu da nihayetinde Sovyetler Birliği'nin dağılmasına olanak sağlamıştır.

Erkin Vâhidov'un Hayatı ve Eserleri başlıklı bölümün ilk kısmı *Erkin Vâhidov'un Hayatı* alt başlığını taşımaktadır. Bu bölümdeki bilgilere göre *Vâhidov*, 28 Aralık 1936'da Özbekistan'ın Fergana eyaletine bağlı Altıarık kasabasında doğmuştur. Babası *Çoyan Bey*, annesi *Raziye Hanım*'dır. *Vâhidov*'un babası, etrafı tarafından çok sevilen, okumuş, görgülü ve bilgili bir tarih öğretmenidir. Üç kardeşin ortancası olan *Vâhidov*'un diğer kardeşleri küçük yaşlarında hastalık sebebiyle vefat etmişlerdir.

Babasını ve annesini bir yıl arayla kaybeden *Vâhidov*, bu ölümlerin ardından dayısı *Kerimbay Sahibayev* tarafından himaye edilmiştir. *Vâhidov*'un dayısı, edebiyata ve sanata düşkün bir insan olduğu için sık sık evlerine şairler ve sanatçılar gelirmiş. *Vâhidov*'un da şiire karşı merakı ve isteği bu meclislerde oluşmaya başlamıştır.

1955 yılında Orta Asya Devlet Üniversitesine giren *Vâhidov*, özellikle yazma eserlerin okunması, eski Özbek dili ve Arapça derslerindeki başarısı ile kısa zamanda tüm üniversitenin dikkatini çekmiştir. *Vâhidov*, öğrencilik yıllarında dönemin edebiyat ortamlarına, kurslarına ve seminerlerine sık sık katıldığı için bu faaliyetler gelişimini olumlu yönde etkilemiştir.

Vâhidov, mezun olunca ilk olarak *Yosh Gvardiya* yayınevinde redaktör olarak çalışmış ve 1961 senesinin sonlarına doğru ilk şiir kitabı olan *Tong Nafası*'ni yayımlamıştır. Bu eser kısa zamanda çok okunmuş ve okuyucuların beğenisini kazanmıştır.

1963'te *Yosh Gvardiya*'dan ayrılıp *Badiiy Adabiyot Matbaasi*'na geçmiş ve burada 1970 yılına kadar muharrir ve bölüm müdürü olarak çalışmıştır. Burada çalışırken *Qo'shiqlarim Sizga, Yurak ve Aql, Mening Yulduzim, Lirika, Yoshlik Devoni, Hozirgi Yoshlar* isimli şiir kitaplarıyla birlikte yabancı isimlerden yaptığı tercümelemler de yayımlanmıştır. Bu süreçte *Vâhidov*, 1967 yılında *Cumhuriyet Lenin Komsomol Ödülü*'ne layık görülmüştür.

Vâhidov'un hayatıyla ilgili bu bölümde verilen önemli anekdotlardan biri de onun Özbek televizyonculuğu tarihinde ilk kez Müslümanların bayramını kutlamış olmasıdır. Yani yönetimin dine meyilli olanlara karşı katı ve saldırgan bir tutum sergilediği dönemde bile *Vâhidov* korkmamış ve geri adım atmamıştır.

Yazarın belirttiğine göre, *Vâhidov*'a asıl şöhret kazandıran şiiri 1968'te yayımlanan *Özbeğim* adlı kasidesi olmuştur. Bu şiir zaman içerisinde adeta millî bir eser haline gelmiştir. 1968 yılının sonbaharında yayımlanan şiirden bazı mısralar sansür idaresi tarafından çıkarılmıştır. Şiir, o haliyle de oldukça beğeni kazanmış ve millet sevgisini ırkçılık olarak görenlere bu noktada tepki yağmıştır. Ayrıca bes-tekârlar, bu kasideye yakışır bir beste yapabilmek için adeta birbirleriyle yarışmışlardır.

Ancak bu şiirin yayımlanmasından sonra *Vâhidov* sıkı bir gözetim altına alınmış ve bu süreçte eserlerini dahi bastıramamıştır. 1969 yılında da bütün görevlerinden uzaklaştırılmıştır. Ama o yine de gayreti elden bırakmamış ve bu süreçte tercümelemler yapmıştır. Özellikle Alman yazar *Goethe*'den yaptığı *Faust* çevirisi bu noktada dikkate değerdir.

Vâhidov, 1999 yılında Özbekistan Halk Kahramanı (millî şairi) unvanına da layık görülmüş, ayrıca Özbekistan Cumhuriyeti Yüksek Meclisi'nin I. ve II. dönemlerinde başkanlık göreviyle birlikte Özbekistan Yüksek Meclisi'nde komite başkanı olarak da görev yapmıştır. *Erkin Vâhidov*, 30 Mayıs 2016'da vefat etmiştir.

Erkin Vâhidov'un *Eserleri* başlıklı alt kısımda yazmış olduğu eserler; *Şiir Kitapları, Mensur Eserleri, Destanlar, Tiyatrolar ve Tercümelemler* başlıkları altında ele alınmıştır. Burada, eserleri hakkında detaya girilmeden sadece adları verilecektir.

Vâhidov'un eserleri şu şekildedir:

Şiir kitapları

Ishq Savdosi, She'r Dunyosi, Umrin Daryosi, Kelajacka Maktub, Muhabbatnoma, Iztirob, Kuy Avjida Uzilmasin Tor, O'rtada Begona Yoq, Yaxshidir Achciq Haqiqat, Qumursqalar Jangi, Tong Nafasi, Qo'shuqlarim Sizga, Yurak ve Aql, Mening Yulduzim, Lirika, Yoshlik Devoni, Hozirgi Yoshlar, Muhabbat, Bedarlik, Tirik Sayyoralar, Sharqiy Qirgoq, Ko'hinur, Özbeğim-She'rlar.

Mensur Eserleri

Shoiru Shiru Shuur, Iztirob.

Destanlar

Buyuk Hayot Tongi, Nido, Orzu Chasmasi, Toshkant Sadosi, Baxmal, Palatka-da Yozilgan Dostan, Charog'bon, Quyash Maskani, Ruhlar Isyoni.

Tiyatro Eserleri

Oltin Devor, Ikkinchi Tumor, Istonbul Fojiosi.

Tercümleri

Şiir tercümleri müstakil bir eser olarak yayımlanmamıştır. Yapmış olduğu tercümler *Sadoqotnoma* ve *Ishq Savdosi* adlı eserlerinde müstakil başlıklar altında yer almıştır. *Puşkin*, *Blok*, *Schiller*, *Hafız* ve *Ülfet*, tercüme yaptığı isimlerden bazılarıdır.

Görüldüğü üzere *Vâhidov*, sadece şiir alanında değil, edebiyatın diğer alanlarında da kalem oynatmış, eserler vermiş bir isimdir.

Hayatı ve eserleri ile ilgili bölümden sonra İnceleme başlıklı bölüm gelmektedir. Şekil başlığı altında bu bölümün ilk incelemeleri yapılmıştır. Bu kısımda ilk olarak *Nazım Birimleri* ele alınmaktadır. Bu husus da *Klasik Nazım Birimleriyle Yazılmış Şiirler* ve *Klasik Nazım Birimlerinin Dışında Kalan Şiirler* olmak üzere iki alt başlıkta incelenmiştir. Klasik nazım birimiyle yazılmış şiirler kendi içinde *Be-yitler Halinde Yazılmış Şiirler*, *Dörtlük Nazım Birimiyle Yazılmış Şiirler*, *Beşliklerle Yazılmış Şiirler*, *Altılık Nazım Birimiyle Yazılmış Şiirler*, *Sekizlik Nazım Birimiyle Yazılmış Şiirler* ve *Onluk Nazım Birimiyle Yazılanlar* şeklinde tasnif edilmiş ve ayrı ayrı ele alınmıştır. Bu esnada bazı karşılaştırmalı tablolarla da elde edilen veriler somutlaştırılmıştır.

Klasik nazım birimlerinin dışında kalan şiirler hakkında da özellikle mısra sayıları esaslı bilgiler verildikten sonra *Nazım Şekillerine Göre Şiir Dağılımı* başlıklı bir grafik ile Şekil başlıklı bölümde ele alınan tüm konular istatistiksel olarak değerlendirilmiştir.

Vezin başlıklı kısımdaysa üç alt bölüm mevcuttur. Bunlardan ilki *Aruz Vezniyle Yazılmış Şiirler* başlığını taşımaktadır. Buradaki bilgilere göre *Vâhidov*, incelenen şiirlerinden 127 tanesini aruz vezniyle yazmıştır. Bu kısım kendi içinde *Bahr-i Remel*, *Bahr-i Hezec* ve *Bahr-i Muzari* kalıplarıyla yazılmış şiirler olarak üç başlık altında incelenmiş ve yine bu kalıplarla ilgili sayısal bilgilere sıkça yer verilmiştir.

Daha sonra, *Hece Vezniyle Yazılmış Şiirler* başlıklı kısım gelmektedir. Yine burada verilen bilgilerden 289 şiirin altılı hece vezninden on beşli hece veznine kadar değişik kalıplardaki hece vezniyle yazıldığını öğrenmekteyiz. Bu kısımda da yine farklı hece ölçüleriyle yazılmış şiirler ve bu şiirlerin hece ölçüsü yapıları hakkında geniş bilgiler verilmektedir. Bu kısımda dikkat çekici olan bir husus ise şairin 289

hece vezinli şiirinin 146 tanesini, yani yarısından fazlasını 11'li hece vezniyle yazmış olmasıdır.

Vezin bahsinin son kısmı ise *Serbest Vezinle Yazılmış Şiirler* başlığını taşımaktadır. Burada verilen bilgiye göre 422 şiirden sadece 6 tanesi serbest vezinle yazılmıştır. *Vâhidov*'un bu şiirlerinde de kafiyeye önem vermesi, yazarın ifadesiyle gelenekten bağını koparmadan, yenilik peşinde olduğunu göstermektedir.

İnceleme bölümünün üçüncü kısmı ise *Muhteva* başlığını taşımaktadır. Yazar, *Vâhidov*'un şiirlerini konu ve temalarına göre *Aşk ve Sevgi Şiirleri*, *Sadakat*, *Tevazu*, *Dostluk*, *Ayrılık*, *Yalnızlık*, *Ümitsizlik* ve *İsyan*, Şairin Benini Anlatan *Şiirler*, *Vatan*, *Tarımla İlgili Şiirler* ve *Tenkit Şiirleri* şeklinde 10 başlık altında değerlendirmiştir. Her bir başlık altında *Vâhidov*'un o başlıkla ilgili şiirlerinden örnekler verilerek çözümlenmeler ve yorumlar yapılmıştır.

Bu incelemelerden anlıyoruz ki, onun şiir dünyasının büyük bir bölümünü aşk ve sevgi temalı şiirler kaplamaktadır. Bu şiirlerinde yazarın ifadesiyle klasik edebiyatın aşk motiflerinin, estetik örgü ve duyuş tarzının neo-klasik örneğini veren *Vâhidov*, bunların dışında modern aşk şiirleri de yazmıştır. Yani *Vâhidov*'un hem şekil, hem de vezin konularında görülen geleneği ve yeniliği harmanlama özelliği muhteva bahsi için de geçerlidir.

İnceleme bölümünün dördüncü kısmı *Dil ve Üslûp* başlığını taşımaktadır. Yazar bu kısımda ilk olarak *Vâhidov*'un üslûbuyla ilgili genel bilgiler vermektedir. Buradaki bilgilerden hareketle onun klasik şiir dilindeki imaj ve mazmunları ortadan kaldırma düşüncesinde olmadığı, leksikoloji sahasında yenilikler yaptığı, zıt anlamlı ifade ve şekillerden sıkça yararlandığı, ritmik ve armonik öğeleri sıkça kullandığı, vezne sadık kalmak suretiyle çokça uyguladığı kırık mısra yöntemiyle şiirine canlılık kazandığı söylenebilir.

Leksikoloji, bu bölümün ilk alt başlığıdır. Burada *Kelime Frekansları ve Mahiyetleri* başlıklı bir kısım vardır. Yazarın vermiş olduğu bilgiye göre incelenen şiirlerdeki toplam kelime sayısı 65803'tür. Bunlardan 46604'ü isim, 15540'ı fiil, 3659'u edattır. Yani isimlerin, toplam kelime sayısına oranı %70'tir. *Vâhidov*'un kullanmış olduğu kelimelerin, onun fikir ve ruh dünyasını aydınlatma noktasında önemli bilgiler sunduğu yazar tarafından örneklerle birlikte bu bölümde ele alınmıştır. Fiiller ve edatlar tek başlık altında incelenirken isimler kısmı *adlar*, *sıfatlar*, *zamirler* ve *zarflar* alt başlıklarında incelenmiştir.

Ardından *Deyimler ve Ata Sözleri* başlıklı bölüm gelmektedir. Halkın gündelik dilindeki deyimlerden sıkça yararlanması, yazar tarafından mahallileşme ve millileşme gayreti olarak yorumlanmıştır.

Taklidi Kelimeler başlığı altında bu tarzdaki kelimelerin şiirin ahengine yaptığı katkılardan bahsedilip *Vâhidov*'un da özellikle tabiat ve tasvir şiirlerinde bu tür kelimeleri daha çok fiil işlevleriyle kullandığı ifade edilmiştir.

Leksikoloji bölümü bu izahlarla son bulurken ardından *Tekrarlar* başlıklı bölüm gelmektedir. Burada da ilk alt başlık *Ses Tekrarları* şeklindedir. Bu bölüm de kendi içinde Ünsüz Tekrarları (Aliterasyon) ve Ünlü Tekrarları (Asonans) olmak üzere iki alt grupta incelenmiş ve her bir ses tekrarı çeşidine örnekler verilmiştir. *Vâhidov*'un duygu veya anlatımın durumuna göre değişik sesleri yakın aralıklarla kullanmak suretiyle şiirde bir müzikalite oluşturduğuna da bu kısımda değinilmiştir.

Daha sonra *Ek Tekrarları* başlıklı bölüm gelmekte ve kendi içinde Şiirdeki Yerine Göre Tekrarlar ve Şiirdeki Görevine Göre Tekrarlar olmak üzere iki kısımda ele alınmaktadır. Ardından ise *Kelime Tekrarları* bahsi, *Yerine Göre* ve *Türüne Göre* kelime tekrarları olmak üzere iki kısımda incelenmektedir. Devamında sırasıyla İkilemeler, *Kelime Grubu Tekrarları* ve *Cümle Tekrarları* başlıklı kısımlar gelmektedir. İnceleme bölümü bu şekilde son bulmaktadır.

Sonuç başlıklı bölümde, *Vâhidov*'un 50'li yıllarda şiirleri yayımlanmaya başlanan, eserlerinde kendisinin ve toplumun maruz kaldığı sıkıntıları, kendine has üslûbuyla terennüm eden bir isim olduğuna vurgu yapılmıştır. Bununla birlikte *Vâhidov*'un şiirlerinde nazım şekli, vezin, muhteva, dil ve üslûp yönünden görülen hususiyetler bu kısımda toplu bir biçimde ele alınmış ve ortaya çıkan veriler özetlenmiştir. II. Dünya Savaşı'nın sıkıntılı günlerinden Özbekistan'ın bağımsızlığına kadarki süreci bizzat yaşayan *Vâhidov*'un kelime dünyasına bu süreçlerdeki sosyal ve siyasal olayların aksettği, yazar tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca, onun aşk ve sevgi şairi olduğu kadar düşünce, hürriyet ve hayal şairi olduğu da ifade edilmiştir.

Sonuç bölümünün ardından ise bu çalışmada incelenen 422 şiirin metinleri verilmiştir. Her şiirin hem *Vâhidov* tarafından Özbek Türkçesiyle yazılmış orijinal metni, hem de yazar tarafından Türkiye Türkçesine aktarılmış metni birlikte verilmiştir. Ayrıca, şiir metinleri boyunca anlamakta zorluk çekilebilecek sözcük ya da sözcük gruplarıyla ilgili dipnotlar da verilmiştir.

Modern Özbek edebiyatının ve genel olarak Türk dünyası edebiyatının en önemli temsilcilerinden olan *Erkin Vâhidov*'un hayatı ve şairliği hakkında oldukça kapsamlı bilgiler sunan ve şiirleri hakkındaki çözümlenmeleriyle onu daha iyi anlamamızı sağlayan bu çalışmasından dolayı *Dr. V. Savaş Yelok*'u tebrik ediyor, 2016 yılında kaybettiğimiz *Erkin Vâhidov*'u ise bu vesileyle rahmetle anıyoruz.

Kaynakça:

YELOK, Veli Savaş (2016) *Erkin Vâhidov'un Şiirleri Üzerine Dil ve Üslûp Çalışması*, Ankara: Bengü Yayınları, 712 s.